

04.10.2021

Asia/20

§ 728

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite alentuneen toimintakyvyn diabeetikkojen sokerimittauslaitteista

HEL 2021-005583 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja yhdeksän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan uusien sensorimittarien käyttöönottoa ja kustannusvertailua alentuneen toimintakyvyn diabeetikkojen sokerimittauksessa.

Helsingissä glukosisensori myönnetään tällä hetkellä tyypin 1 diabeetikolle, mikäli hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen tai mikäli diabeetikon on työn vuoksi hankala tehdä sormenpäämittauksia. Myöntämiskriteerit vastaavat muiden kaupunkien käytäntöjä. Helsingissä Free Style Libre -glukosisensorien myöntäminen aloitettiin noin vuosi myöhemmin kuin muissa kaupungeissa ja tästä syystä myönnettyjen sensorien määrä on pienempi. Näkövammaisille diabeetikoille on tarjottu myös ääneen lausuvaa mittaria, mikäli veren glukosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä.

Free Style Libre -sensorin vuosikustannus on noin 1 400 euroa. Mikäli erillinen lukulaite on tarpeen, sen hinta on noin 60 euroa. Liuskoilla tehtävän mittauksen vuosikustannus on noin 240 euroa.

Parhailaan valmisteltavana olevan diabeteskeskushankkeen tavoitteena on tarjota diabeteksen hoitoa alueellisissa diabeteskeskuksissa terveysasemien, sisätautipoliklinikoiden ja HUSin yhteistyönä. Diabetespotilaiden kohdalla perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon raja häviää eikä kustannusten vertailu näiden välillä ole tarkoituksenmukaista.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 14.9.2021 § 199 antanut samaa asiaa koskevasta talousarvioaloitteesta (HEL 2021-002909) samansisältöisen lausunnon ja todennut, että erillistä määrärahaa ei tarvitse varata talousarvioon.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 15.9.2021

HEL 2021-005583 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhdeksän muun valtuutetun valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki ottaa käyttöön erityisongelmaisille, toimintakyvyltään alentuneille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat sensorimittarit verensokerin mittaamiseen. Aloitteessa myös ehdotetaan tehtäväksi vertailu siitä, mikä on kustannusero nykyiseen perusmittaamiseen verrattuna.

Glukoosisensorin myöntämiselle on Helsingissä käytössä myöntämiskriteerit, joiden perusteella sensori myönnetään insuliinipuutteisille tyyppin 1 diabetespotilaille, joilla on sormenpäämittaamista estävä toiminnanvajaus, esim. käsien toimintahäiriö, tai jos diabeetikon on työn vuoksi hankala tehdä sormenpäämittauksia. Asia on kirjattu Helsingin ohjeistukseen potilaiden valintakriteereistä FreeStyle Libre -sensoreihin. Tyyppin 1 diabeetikko saa Helsingissä Freestyle Libre -sensorit, jos hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen.

Glukoosisensorien myöntämisen kriteerit Helsingissä vastaavat muiden kaupunkien käytäntöjä. Helsingissä FreeStyle Libre -glukoosisensoreiden myöntäminen aloitettiin noin vuotta myöhemmin kuin muissa kaupungeissa, minkä takia myönnettyjen sensoreiden määrä on Helsingissä noin 10-20 prosenttia pienempi muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna. Tällä hetkellä glukoosisensoreita on Helsingissä myönnetty noin 3 000:lle diabeetikolle. Toimintakyvyn aleneman omaavia, käden toiminnan tai motoriikan häiriöstä kärsiviä diabeetikkoja on Helsingissä noin 100 henkilöä ja näkövammaisia diabeetikkoja noin 100 henkilöä.

Helsingin kaupunki on tarjonnut näkövammaisille diabeetikoille myös ääneen lausuvaa verengluukoosimittaria, mikäli verengluukoosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä. Ääneen lausuva verengluukoosimittari on aina vaihtoehtona glukoosisensorimittaukselle, eli asiakas voi saada vain jommankumman mittauslaitteista käyttönsä. On huomattava, että kaikki näkövammaiset diabeetikot eivät halua käyttää tai eivät tarvitse ihon läpi asennettavaa glukoosisensoria.

Glukoosisensoroinnin järjestelmä koostuu ihon alle asennettavasta olevasta anturista, joka mittaa glukoosiarvoja, sekä lähettimestä ja lukulaitteesta eli vastaanottimesta. Lukulaitteena voi käyttää älypuhelinlaite. Glukoosisensorit annetaan potilaille omahoitotarvikejakelusta (1 kpl/14 vrk) ja myös lukulaitteen saa hoitopaikasta, mikäli potilas ei käytä lukulaitteena omaa puhelintaan. FreeStyle Libre-sensoreiden vuosikustannus on noin 1 400 e /vuosi. Summa sisältää sensoreiden hinnan. Erillisiä asentamiskuluja glukoosisensoreiden käytöstä ei ole. Lukulaitteen kustannus noin 60 euroa, tosin useimmat potilaat eivät tätä tarvitse.

Mikäli glukoosisensoria ei käytetä, voidaan tyyppin 1 diabeetikon verensokeria seurata tavanomaisella verensokerimittarilla ja mittarin liuskoilla. Tyyppin 1 diabeetikko saa liuskoja tyyppillisesti kahdeksan kappaletta vuorokautta kohden eli vuodessa noin 2 920 liuskaa. Liuskan hinta on tyyppillisesti noin seitsemästä kymmeneen senttiä kappale, jolloin vuosikustannukset ovat noin 240 euroa. Glukoosisensorimittareiden vuosikustannukset ovat siis noin kuusinkertaiset liuskoihin verrattuna.

Helsingissä on käynnistetty diabeteskeskushanke, jonka tarkoituksena on keskittää insuliinipuutteisten diabetespotilaiden hoito alueellisiin diabeteskeskuksiin. Jatkossa myös glukosensorit myönnetään diabeteskeskuksista. Diabeteskeskuksissa tarjotaan potilaille diabeteksen hoitoa terveysasemien, sisätautipoliklinikoiden ja HUS:in yhteistyönä. Ensimmäisenä toiminta käynnistyy Kalasataman diabeteskeskuksessa, jonne syksystä 2021 lähtien keskitetään alueen diabetespotilaat myös erikoissairaanhoidosta.

On tärkeää, että toimintakyvyn aleneman omaavalla diabeetikolla on mahdollisuus hoitaa glukosimittaus omatoimisesti ja ylläpitää hyvää hoitotasapainoa. Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että Helsingin myöntämiskriteerien mukaan glukosensori myönnetään jo tällä hetkellä tyypin 1 diabeetikolle, mikäli hänellä on lääketieteellinen este sormenpäämittaukseen. Diabeteskeskustoiminta hälventää rajaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon suhteen diabetespotilaiden kohdalla, jolloin kustannusten vertailu erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä ei ole tarkoituksenmukaista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Näkövammaiset ja alentuneen toimintakyvyn omaavat diabeetikot ovat erityistä tukea tarvitseva asiakasryhmä. Hyvän hoitotasapainon ylläpitäminen jatkuvan glukosensoroinnin avulla voi vähentää diabeteksestä johtuvien komplikaatioiden syntymistä. Kehittyneen terveysteknologian avulla vahvistetaan näkövammaisten tai toimintakyvyltään alentuneiden diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukosimittaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.”

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin
juha.ahonen(a)hel.fi

Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi